

VILJANDI VALLAVOLIKOGU O T S U S

Auksi

18. detsember 2019 nr 1-3/222

Kolga-Jaani Põhikooli ja Kolga-Jaani Lasteaed „Naksitrallid“ ümberkorraldamine

Kohalik omavalitsus korraldab vajadusel ümber haridusvõrku oma haldusterritooriumil, eesmärgiga tagada haridusasutustes õppekvaliteet ja ressursside optimaalne kasutus. Ümberkorralduse tulemusel säilib ühtlane ja toimiv haridusvõrk, tagatakse parem ressursside kasutus ning haldusvõimekus. Haridusasutuste võrgu ümberkorraldamisel lähtutakse eelkõige õppijate huvidest ja õpikeskkonna kvaliteedi paranemisest ning seejärel majanduslikust otstarbekusest.

Haridusvõrgu hetkeolukord Viljandi valla arengukava 2019 – 2025 ja Viljandi valla hariduse arengukava aastateks 2019 – 2025 põhjal

Viljandi vallas on juba osaliselt korrastatud toimiv ja ühtlaselt kaetud alusharidus- ja põhiharidusvõrk ning kodulähedane mitmekesine huviharidus ja huvitegevus, mis toimib hea transpordikorralduse toel. Samas puudub kindlustunne asutuste järjepidevuse suhtes, arvestades kõikuvat laste arvu, muutuvat hariduspoliitikat ja tõmbekeskuste lähedust (Viljandi, Tartu). Viljandi valla elanike arvu vähenemine on aastatel 2014 - 2017 jätkunud tempoga ligikaudu 1,3% aastas, mistõttu on vallas negatiivne nii loomulik iive kui ka rändeiive. Peamine roll on siiski rändeiibel, mis nii otseselt kui ka kaudselt mõjutab loomulikku iivet – lahkuvad noored sünnituseas naised (allikas: Viljandi valla arengukava 2019 - 2025).

Tabel 1. Kooliminevate laste prognoos 2019 - 2026 sünnistatistika alusel
(allikas: Viljandi Vallavalitsus)

Aasta	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Kokku	136	115	113	122	114	110	137	120 (20.11.2019 seisuga)

Sünnistatistika ning valla rahvastikuareng viitavad sellele, et haridusvõrku tuleb asuda korrastama, mis reeglina tähendab haridusasutuste liitmist või ühendamist ning ümberkorralduste tulemusena osade haridusasutuste tegevuse lõpetamist. Valla ülesandeks on tagada piirkonniti kättesaadavad õppekohad. Kooli ja koolieelse lasteasutuse võrgu ümberkorraldusel lähtutakse eelkõige laste huvidest. Tähtis on õpikeskkonna kvaliteet õppekava täitmiseks ja head olmetingimused nii koolides kui lasteaedades (allikas: Viljandi valla arengukava 2019 - 2025).

Viljandi Vallavolikogu 27.03.2019 määruse nr 63 „Viljandi valla hariduse arengukava aastateks 2019 - 2025 kinnitamine“ Lisa 4 „Viljandi valla hariduse arengukava tegevuste kava

2019 - 2025“ peatüki 1 „Kaasav nüüdisaegne õpikeskkond, mis on kestlik ja tervist edendav“ punkt 1 „Haridusvõrgu ümberkorraldamine õppekvaliteedi tõstmiseks ja ressursside optimeerimiseks“ ütleb, et haridusasutuste ümberkorraldamisel on oluline, et säiliks ühtlane ja toimiv haridusvõrk ning tagataks parem ressursside kasutus sh personali, õppevahendite olemasolu ning haldusvõimekus. Haridusasutuste võrgu ümberkorraldamisel lähtutakse eelkõige laste huvidest ja õpikeskkonna kvaliteedi paranemisest ning seejärel majanduslikust otstarbekusest.

Haridusvõrgu ümberkorraldamise tulemuseks on ühtlaselt kaetud optimaalse juhtimisulatusega haridusvõrk ning ümberkorralduste mõõdikuna jälgitakse et, ühes haridusasutuses õpib minimaalselt 50 õppijat.

Otsuse kohaselt korraldatakse ümber Viljandi Vallavalitsuse ametiasutuse hallatavad Kolga-Jaani Põhikool ja Kolga-Jaani Lasteaed „Naksitrallid“ ühendades Kolga-Jaani Lasteaia „Naksitrallid“ ja Kolga-Jaani Põhikooli üheks haridusasutuseks. Ümberkorraldamise tulemusena lõpetavad Kolga-Jaani Põhikool ja Kolga-Jaani Lasteaed „Naksitrallid“ tegevuse ning nende baasil moodustatakse uus haridusasutus, mille tegutsemise vorm on lasteaed-põhikool, kus põhikoolis toimub õpe I, II ja III kooliastmes. Uues haridusasutuses jäävad lasteaed ja põhikool tegutsema senistes hoonetes ühise juhtimise all.

Ümberkorraldamise tulemusena lähevad Kolga-Jaani Põhikooli ja Kolga-Jaani Lasteaed „Naksitrallid“ direktorid koondamisele, uue haridusasutuse direktori ametikohale korraldatakse avalik konkurss. Lasteaia ja põhikooli kvalifikatsioonile vastavad töötajad saavad soovi korral jätkata tööd uues haridusasutuses.

Kolga-Jaani Põhikooli ja Kolga-Jaani Lasteaia „Naksitrallid“ hetkeolukord

Kolga-Jaani Põhikool ja Kolga-Jaani Lasteaed „Naksitrallid“ on Viljandi Vallavalitsuse ametiasutuse hallatavad haridusasutused. 2019/2020. õppeaastal õpib seisuga 11.11.2019 Kolga-Jaani Põhikoolis 65 õpilast ja Kolga-Jaani Lasteaias „Naksitrallid“ käib 27 last. Järgnevates tabelites (Tabel 2 ja Tabel 3) on toodud õpilaste/laste arvud Kolga-Jaani Põhikoolis ja Kolga-Jaani Lasteaias „Naksitrallid“ aastatel 2010 – 2019.

Tabel 2. Õpilaste arv Kolga-Jaani Põhikoolis aastatel 2010 – 2019 (Allikas: Haridussilm 15.11.2019)

Õppeaasta	1. kooliaste	2. kooliaste	3. kooliaste	Kokku
2010/2011	23	22	26	71
2011/2012	31	18	22	71
2012/2013	24	24	24	72
2013/2014	23	25	21	69
2014/2015	20	28	19	67
2015/2016	23	23	27	73
2016/2017	17	25	28	70
2017/2018	16	25	31	72
2018/2019	21	20	28	69
2019/2020	25	13	27	65

Taustainfona tabelis 2 esitatud ülevaatele: 2019/2020. õppeaastal õpib seisuga 11.11.2019 Viljandi valla üldhariduskoolides Eesti Hariduse Infosüsteemi (EHIS) andmetel 931 õppijat, mis on võrreldes 2018/2019. õppeaastaga 52 õppijat enam (seisuga 14.01.2019 EHIS-e andmetel õppis Viljandi Valla üldhariduskoolides 879 õppijat).

Tabel 3. Laste arv Kolga-Jaani Lasteaias „Naksitrallid“ 2010 – 2019 (Allikas: Haridussilm 15.11.2019)

Õppeaasta	Laste arv
2010/2011	28
2011/2012	25
2012/2013	23
2013/2014	23
2014/2015	27
2015/2016	36
2016/2017	37
2017/2018	39
2018/2019	36
2019/2020	27

Lasteaias käivate laste arv oli Viljandi vallas 2018/2019. õppeaastal 547 (EHIS-e andmetel seisuga 14.01.2019) ning 2019/2020. õppeaastal 551 (EHIS-e andmetel seisuga 11.11.2019).

Tabel 4. Sünnistatistika Kolga-Jaani piirkonna külades 01.01.2011 – 03.09.2019 (allikas: Viljandi Vallavalitsus)

Küla/alevik	Laste arv KOKKU	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Eesnurga	2	0	0	0	0	1	0	0	1	0
Järtsaare	5	0	2	0	1	0	1	0	1	0
Kaavere	14	1	2	1	1	3	0	2	4	0
Kolga-Jaani alevik	35	4	5	2	2	6	3	3	7	3
Lalsi	7	1	0	0	1	2	2	0	1	0
Odiste	4	0	1	1	0	1	1	0	0	0
Oorgu	6	2	1	1	0	1	0	1	0	0
Parika	3	0	0	1	1	0	1	0	0	0
Taganurga	10	0	3	1	1	0	1	2	0	2
Vissuvere	6	1	1	0	1	1	0	0	1	1
KOKKU	92	9	15	7	8	15	9	8	15	6

Tabel 5. Kooliminevate laste arv Kolga-Jaani piirkonnas aastatel 2020 – 2026 (allikas: Viljandi Vallavalitsus)

Küla/alevik	Laste arv KOKKU	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Eesnurga	2	0	0	1	0	0	0	1
Järtsaare	3	0	1	0	1	0	1	0
Kaavere	9	2	0	3	0	2	1	1
Kolga-Jaani alevik	26	3	2	3	4	3	5	6
Lalsi	3	0	0	2	1	0	0	0
Odiste	4	1	1	0	2	0	0	0
Oorgu	3	1	0	0	1	0	1	0

Parika	3	1	0	1	1	0	0	0
Taganurga	9	2	1	1	0	3	0	2
Vissuvere	4	0	0	1	1	0	1	1
KOKKU	66	10	5	12	11	8	9	11

Kolga-Jaani piirkonna kohta koostatud õpilaste/laste arvu prognoosist sündnustatistika alusel selgub, et Kolga-Jaani Põhikooli õpilaste arv ajavahemikul 2019 – 2025 jääb vahemikku 65 – 70 ning laste arv Kolga-Jaani Lasteaias „Naksitrallid“ on vahemikus 37 – 39.

Kolga-Jaani Põhikoolis töötab kokku 18 õpetajat, kellest 2 ei vasta kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele, lisaks on koolis huvijuht (0,75 ametikohta) ning tugispetsialistidest on olemas eripedagoog (1,0 ametikohta), sotsiaalpedagoog (0,5 ametikohta) ja logopeed (0,3 ametikohta). Kolga-Jaani Lasteaias „Naksitrallid“ töötavad lasteaiaõpetajad (4,0 ametikohta), muusikaõpetaja (0,25 ametikohta) ning tugispetsialistina logopeed (0,25 ametikohta) vastavad kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele. Kvalifikatsiooninõuetele vastavad töötajad pole ümberkorralduse käigus alust koondada.

Kolga-Jaani Lasteaia „Naksitrallid“ ja Kolga-Jaani Põhikooli ümberkorraldamise teemat on sissejuhatavalt puudutanud Viljandi Vallavalitsuse siseaudiitor, kes ajavahemikul [2.-24.05.2019](#) kontrollis Kolga-Jaani Põhikooli, Kolga-Jaani Spordihoonet ja Kolga-Jaani Lasteaeda „Naksitrallid“, mille tulemusena valmis Kolga-Jaani Põhikooli, Kolga-Jaani Lasteaia „Naksitrallid“ ja Kolga-Jaani Spordihoone audit (kinnitatud Viljandi vallavanema poolt 30.05.2019). Auditi lõpparuande kokkuvõtte punktis 5 kirjutab siseaudiitor, et tulevikus on mõistlik kaaluda lasteaia ja põhikooli viimist ühise juhtimise alla.

Viljandi Vallavolikogu kinnitas 30.10.2019 toimunud istungil otsuse nr 1-3/202 „Viljandi valla haridusvõrgu toimimise tegevuskava 2019 – 2020 kinnitamine“ alljärgneva tegevusega:

1. korraldada alates 01.09.2020 ümber Viljandi Vallavalitsuse ametiasutuse hallatavad Kolga-Jaani Põhikool ja Kolga-Jaani Lasteaed „Naksitrallid“ ühendades Kolga-Jaani Lasteaia „Naksitrallid“ ja Kolga-Jaani Põhikooli üheks haridusasutuseks.

Kolga-Jaani Põhikooli ja Kolga-Jaani Lasteaed „Naksitrallid“ ümberkorralduse mõju kogukonnale ja maaelule

Noore inimese arengut mõjutavad suuresti teda ümbritsev kogukond, kohalikud elanikud ja ettevõtted. Seda, kuidas kogukonda parimal viisil õppimisse ja õpetamisse rakendada, saab kool ja kogukond ühistegevusena kavandada. Kolga-Jaani piirkonnas toimib paikkonna elanike ja haridusasutuste koostöö enamasti traditsiooniliste sündmuste ja huvitegevuse ürituste korraldamisega. Traditsiooniliste sündmuste korraldamises teevad tihedat koostööd Kolga-Jaani Põhikool ja Kolga-Jaani Raamatukogu kaasates paikkonna aktiivsemaid mittetulundusühinguid ja ettevõtjaid.

Sportliku eluviisi harrastamiseks sisetingimustes on paikkonna elanikel võimalus kasutada koolivälisel ajal koolihoones asuvat spordisaali, Kolga-Jaani Põhikooli hoones tegutseb ka Kolga-Jaani Avatud Noortekeskus. Tööl on Kolga-Jaani piirkonna spordikorraldaja ning täitmisel Kolga-Jaani piirkonna kultuuritöötaja töökoht, kelle ülesandeks on endises Kolga-Jaani valla piirkonnas spordi- ja kultuurielu aktiviseerimine.

Seega Viljandi Vallavalitsus (edaspidi omavalitsus) arvestab haridusasutuste ümberkorraldamisel, et omavalitsuse tegevusest sõltuvad eluks olulisemad teenused hoitakse kohapeal ning, et Kolga-Jaani Põhikooli ja Kolga-Jaani Lasteaia „Naksitrallid“ ümberkorraldamine ei vähenda paikkonna elanike eneseteostuse võimalusi.

Ajavahemikul 08.11.2019 – 18.11.2019 kohtusid Viljandi valla esindajad Kolga-Jaani Põhikooli õpilasesindusega (08.11.2019), Kolga-Jaani Põhikooli ja Kolga-Jaani Lasteaia „Naksitrallid“ töötajate (12.11.2019) ning hoolekogude liikmetega (13.11.2019) ja Kolga-Jaani Põhikooli ning Kolga-Jaani Lasteaed „Naksitrallid“ lastevanemate ja Kolga-Jaani kogukonnaga (18.11.2019). Kohtumistel toodi mõlema haridusasutuse tugevustena välja pikaajalised traditsioonid, heal tasemel koolisport, hea koostöö lastevanematega (lasteaed), väikesed klassid (keskmiselt 10 õpilast klassis), palju huviringe, hea toit. Murekohtadeks on Kolga-Jaani Lasteaia „Naksitrallid“ hoone ja õueala ning Kolga-Jaani Põhikooli staadioni kehv olukord, rahaliste vahendite nappus (õppevahendite ostmise on piiratud) ja juhtimiskvaliteet (asutused väikesed, puudub juhtimisstruktuur).

Hoolekogud ja õpilasesinduse esindajad on kutsutud Viljandi Vallavolikogu 18.12.2019 istungile, mille päevakorras on Kolga-Jaani Põhikooli ja Kolga-Jaani Lasteaed „Naksitrallid“ ümberkorraldamine. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 80 lõige 1 ütleb, et kooli korraldab ümber ja tegevuse lõpetab kooli pidaja, kuulates enne ära hoolekogu ja õpilasesinduse arvamuse.

Majanduslik analüüs

Kolga-Jaani Põhikooli ja Kolga-Jaani Lasteaed „Naksitrallid“ ümberkorraldamine rahalist kokkuhoidu kaasa ei too.

Seega lähtub omavalitsus Kolga-Jaani Põhikooli ja Kolga-Jaani Lasteaed „Naksitrallid“ ümberkorraldamisel õppijate huvidest ja õpikeskkonna kvaliteedi paranemisest (Kolga-Jaani Põhikooli võimla, Kolga-Jaani Lasteaed „Naksitrallid“ hoone ja õueala rekonstrueerimine) ning Viljandi valla hariduse arengukava aastateks 2019 – 2025 tegevuste kavas kokku lepitud põhimõtetest.

Haridusasutuse korraldab ümber vallavolikogu otsusel vallavalitsus. Lasteasutuste (lasteaed) ümberkorraldamine seisneb asutuste ühinemises või jagunemises (koolieelse lasteasutuse seadus § 33 lõige 2). Koolide ümberkorraldamine seisneb põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 80 lõike 2 alusel ühendamises, liitmises, jaotamises või eraldamises. Eelnimetatud sätted võimaldavad ümberkorralduse tulemusena moodustada uue haridusasutuse.

Haridusvõrgu muudatuste tegemisel tuleb hoida fookuses lapse arengut toetav keskkond. Küsimus ei ole pelgalt haridusasutuste ümberkorraldamises, vaid selles, kuidas väheneva õpilaskonna ning mittepiisavate ressurssidega hoida haridusasutust elujõulisena, säilitada eripära. Haridusasutuste ühendamisel on mõlemad ühendatavad haridusasutused võrdsed osapooled, mõlema asutuse minevikust sõelutakse toetavate organisatsioonide (hoolekogud, õpilasesindus) abil välja ühendasutuse tugevad küljed. Loodava ühendasutuse õppekavas säilitatakse eripära, uued traditsioonid luuakse üheskoos, kasutatakse ühendasutuse ressursse (tugispetsialistid), alus- ja põhiharidus on koos ning kodu lähedal tagades kogukonna rahulolu oma kooliga.

Kolga-Jaani valla ja Tarvastu valla liitumisel Viljandi vallaga moodustus 25.10.2017 haldusüksus nimega Viljandi vald.

Tulenevalt eeltoodust ja võttes aluseks Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 14¹ lg 4¹, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 34, § 35 lg 2, Eesti Vabariigi haridusseaduse § 7 lg 2 p 2, koolieelse lasteasutuse seaduse § 33 lg 1 ja § 33 lg 5, põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 80 lg 1 ning § 80 lg 2 p-d 1 ja 5, Kolga-Jaani Vallavolikogu 26.11.2010 määruse nr 22 „Kolga-Jaani Põhikooli põhimäärus“ § 31, Kolga-Jaani Vallavolikogu 25.02.2011 määruse nr 33 „Kolga-Jaani Lasteaia „Naksitrallid“ põhimäärus“ § 34, ja Viljandi Vallavolikogu 29.11.2017 määruse nr 2 „Viljandi valla põhimäärus“ § 26 lg-d 3 ja 4 ning Viljandi Vallavolikogu 30.10.2019 otsuse nr 1-3/202 „Viljandi valla haridusvõrgu toimimise tegevuskava 2019 – 2020 kinnitamine“ p 1 ning arvestades Viljandi Vallavolikogu 26.09.2018 määruse nr 41 „Viljandi valla arengukava aastateks 2019 - 2025“ Lisa 2 „Viljandi valla arengukava

tegevuskava 2019 - 2023“ punkti 1.8. ja Viljandi Vallavolikogu 27.03.2019 määruse nr 63 „Viljandi valla hariduse arengukava aastateks 2019 - 2025 kinnitamine“ Lisa 4 „Viljandi valla hariduse arengukava tegevuste kava 2019 - 2025“ punkti 1, Viljandi Vallavolikogu

o t s u s t a b:

1. Korraldada hiljemalt 31.08.2020 ümber Viljandi Vallavalitsuse ametiasutuse hallatavad Kolga-Jaani Põhikool ja Kolga-Jaani Lasteaed „Naksitrallid“ ühendades Kolga-Jaani Põhikooli ja Kolga-Jaani Lasteaia „Naksitrallid“ üheks haridusasutuseks nimetusega Kolga-Jaani Kool.
2. Lõpetada 31.08.2020 Viljandi Vallavalitsuse ametiasutuse hallatavate Kolga-Jaani Põhikooli ja Kolga-Jaani Lasteaed „Naksitrallid“ tegevus.
3. Alates 01.09.2020 on Kolga-Jaani Kooli tegutsemise vorm lasteaed-põhikool, kus põhikoolis toimub õpe I, II ja III kooliastmes.
4. Viljandi Vallavalitsusel tagada kõigi õigusaktides ettenähtud ja ümberkorraldamisega seonduvate toimingute läbiviimine hiljemalt 31.08.2020.
5. Viljandi Vallavalitsusel teha seaduses ettenähtud aja jooksul käesolev otsus teatavaks:
  - 5.1. Haridus- ja Teadusministeeriumile;
  - 5.2. Kolga-Jaani Põhikoolile, õpilastele ja nende vanematele ning õpilaste elukohajärgsetele valla- või linnavalitsustele;
  - 5.3. Kolga-Jaani Lasteaiale „Naksitrallid“ ja lastevanematele.
6. Käesoleva otsusega mittenõustumisel võib esitada vaide Viljandi Vallavolikogule aadressil Kauba tn 9, 71020 Viljandi või kaebuse Tartu Halduskohtule aadressil Kalevi tn 1, 51010 Tartu, 30 päeva jooksul otsusest teadasaamisest arvates.
7. Otsus jõustub teatavakstegemisest.

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaupo Kase

vallavolikogu esimees